

Kristeligt Dagblad bragte 17-jul-10 en artikel med følgende overskrift
Vatikanet ligestiller ordination af kvinder med misbrug af børn. (se nedenfor).

Den 21. maj 2010 udsendte Vatikanet nogle nye retningslinier for den kirkelige behandling af pædofilisager. Dokumentet, der vakte en del forundring og kritik i den internationale presse, er ikke blevet omtalt i *Katolsk Orientering*, men blot i *Kristeligt Dagblad* den 17. juli og i *Politiken* dagen efter.

Karl Maksten havde derefter et indlæg i *Kristeligt Dagblad* med overskriften "Sært syndsbegreb: Vatikanets proportionsforvrængning (21. juli). Herpå svarede den katolske præst Raymond Minnaert: "Sær læsning. Katolsk dokument er nuanceret" (23. juli) og Torben Riis: "Bevidst misfortolkning. Typer af synd er væsensforskellige" (24. juli). Jean Pierre Duclos blandede sig også i diskussionen: "Vatikanets nye syndsliste. Æbler og pærer i samme skål" (26. juli) og Karl Maksten vendte tilbage med et indlæg, kaldet "Katolsk belæring. En tradition fyldt med fejl" (28. juli 2010).

Som formand for VEOK synes jeg også, at vi skulle komme på banen, så jeg skrev den 25. juli et indlæg derom, som blev trykt i *Kristeligt Dagblad* den 28. juli 2010. Det følger her med en enkelt rettelse (jeg havde på grund af navnets stavemåde – ae i stedet for aa – gjort p. Minnaert til belgier) og et par forklaringer og uddybninger.

Forbrydelser i katolsk optik - Et sært og mangelfuldt dokument

Vatikanets nye retningslinier for behandling af "alvorligere forbrydelser" (graviore delicti), udsendt den 21. maj 2010, har overalt fremkaldt en forbløffelse over, at ordination af kvinder heri sidestilles med præsters seksuelle misbrug af mindreårige. Således også i Karl Makstens indlæg den 21. juni 2010.

Ifølge Vatikanets talsmand er denne sammenkobling dog en misopfattelse af dokumentets indhold, hvilket såvel den hollandske præst Raymond Minnaert som *Katolsk Orientering*'s tidligere redaktør Torben Riis da også har gjort dette blads læsere opmærksom på (23. og 24. juli 2010). Ja, sidstnævnte opfatter det endda som en bevidst mistolkning. Det gør jeg ikke, selv om også jeg betragter det som en misforståelse. Til Makstens og andres und-

skyldning taler imidlertid, at Vatikanet på sin hjemmeside har placeret det nye dokument under overskriften "Kirkens svar på misbrug af mindreårige."

Det pågældende dokument består af to dele. Først nævnes en række "alvorligere forbrydelser" mod tro og moral, dernæst redegøres der i detaljer for, hvordan disse sager i fremtiden skal behandles i det kirkeretslige system.

Forbrydelser mod troen er 1) kætteri, frafald og skisma, 2) misbrug og misligholdelse af nadverens sakramente, 3) misbrug af skriftemålets sakramente, herunder krænkelse af tavshedspligten og 4) ordination af kvinder. I det første og sidste tilfælde påtager "forbryderen" sig en automatisk ekskommunikation (*latae sententiae*), dvs. en udelukkelse af kirkens fællesskab. Hvorfor disse "forbrydelser" skal nævnes i et dokument om seksuelt misbrug, er ikke helt klart, for bortset fra "forbrydelserne" i punkt 1 er de ikke særlig udbredt. Hvad er der i dag af kvindelige biskopper og præster i den katolske kirke? Tre biskopper og ca 350 præster. Det er alt.

Af forbrydelser mod moralen nævnes kun én, nemlig præsters misbrug af mindreårige. Det er alvorlig nok, men undre må det alligevel, at andre forbrydelser ikke er medtaget: præsters voldtægt af kvinder, deres opfordring til og deltagelse i folkedrab, støtte til dødspatrujer i latinamerikanske storbyer, deltagelse i narkosmugling og hvidvaskning af penge, økonomisk kriminalitet samt samarbejde med mafiaen og lignende forbryderorganisationer. Hvorfor ikke tage det hele med, når man nu er i gang med en opdatering?

Undre må det også, at præster og biskopper, som misbruger mindreårige seksuelt eller gør sig skyldige i de andre her nævnte forbrydelser, ikke pr. automatik ekskommunikeres således de kvinder, der lader sig ordinere.

Med det nye dokument påtager Troslærekongregationen (tidligere den romerske inkvisition) sig ansvaret for behandlingen af sagerne. Mange af de nye regler synes ganske fornuftige, men helt betryggende er det dog ikke, at dokumentet giver biskopperne (i de sager, hvor de fungerer som første instans) mulighed for, dels at anvende ikke-kirkejurister, dvs. præster som ikke har en eksamen i kanonisk ret, dels at afgøre visse sager administrativt, dvs. uden en retslig sagsbehandling. At alle involverede har "pontifikal tavshedspligt" *), gør det endvidere umuligt for udenforstående at vurdere, om de anklagede præster får en fair behandling, og om straffen står mål med forbrydelsen. Man må derfor forvente en række søgsmål med krav om erstatning ved civile domstole fra præster, der føler sig uretfærdigt behandlet. For de nye regler kan nemt misbruges af biskopper til at komme af med "besværlige" præster, deriblandt med dem, der åbenlyst taler for ordination af kvinder. Derfor må vi lægmænd endnu stærkere end før gøre opmærksom på, at der ikke er noget gyldigt argument imod kvindelige præster. Og at man først kommer den omfattende kvindeundertrykkelse, der finder sted i mange katolske lande, til livs, når kirken selv holder op med at diskriminere kvinder.

*) "Pontifikal tavshed" betyder, at alle, der har kendskab til sagen, har tavshedspligt. Brydes den, påtager man sig automatisk en ekskommunikation.

Når jeg mener, at "kætteri" er mere almindeligt end de andre forbrydelser mod troen, skyldes det, at vi alle kender katolikker, herunder præster og ordensfolk, som giver eller har givet udtryk for afvigende meningen inden for troslæren.

Jeg burde også have nævnt, at dokumentet intet indeholder, om hvordan man skal retsforfølge de biskopper og ordensforstandere, som har set gennem fingre med deres præsters misbrug af børn og unge.

Desuden at Den katolske Kirke i dokumentet opererer med en seksuel lavalder på 18 år, hvilket ikke kun er uhensigtsmæssigt, da en præst så kan blive kirkeretligt straffet for en handling, som i mange lande ikke er en forbrydelse i det civile retssystem, men også er i modstrid mod Vatikanets egen strafferet fra 1929 (her er lavalderen 12 år!).

Kaare Rübner Jørgensen
Formand

Kristeligt Dagblad 17-jul-2010

Bjarne Nørum skriver fra Storbritannien

Vatikanet ligestiller ordination af kvinder med misbrug af børn
Revideret udgave af kirkeloven gør ordination af kvinder til en af de alvorligste synder
Vatikanet har revideret listen over synder. Så nu er ordination af kvindelige præster kommet i samme kategori som seksuelt misbrug af mindreårige.

Den såkaldte kanoniske ret er revideret af Vatikanets troslærekongregation. I den netop offentliggjorte udgave er forsøg på ordination af kvindelige præster ophøjet til en af de mere alvorlige synder. Det samme gælder for kvinder, som forsøger at blive ordineret. Straffen kan være bandlysning, fordi det er en forbrydelse mod troslæren. For mandlige præster, der ordinerer en kvinde, medfører det afskedigelse og fratagelse af retten til at fungere som præst.

Seksuelt misbrug af børn og besiddelse af børneporno er også kommet op i den "tunge" kategori, men fordi det også er verdslige forbrydelser, medfører de ikke automatisk bandlysning. Afhængigt af alvoren kan de føre til afskedigelse og fratagelse af retten til at være præst.

De nye regler er sendt til alle biskopper i den verdensomspændende katolske kirke. Med beslutningen om at gøre det til en alvorligere synd at ordinere kvinder har troslærekongregationen tydeligt forsøgt at afslutte diskussionen om kvindelige præster i den katolske kirke. Argumentet er blandt andet, at Kristus jo kun omgav sig med mandlige disciple.

Revisionen offentliggøres stort set samtidigt med, at den anglikanske Church of England har vedtaget at acceptere kvindelige biskopper, så man kan vælge at se sagen som endnu

en invitation fra den katolske kirke til de utilfredse konservative mandlige præster i Church of England om at blive præster i den katolske kirke. I forvejen har Vatikanet slået en kile ind i forholdet til den anglikanske kirke ved at tilbyde hele menigheder at tilslutte sig den katolske kirke.

Fra katolsk side afvises det, at Vatikanet på den måde sidestiller ordination af kvinder med seksuelt misbrug.

Revisionen er primært foretaget for at opdatere kirkeloven i forhold til spørgsmål om seksuelt misbrug af mindreårige. Forældelsesfristen for, hvornår en tidligere misbrugt kan klage til kirken, er hævet fra 10 til 20 år, efter at personen er fyldt 18 år.

"Det sender et klart signal om, at vi tager vores forpligtigelse til at fremme et trygt miljø alvorligt, og vi vil reagere passende på sager om misbrug," forklarer monsignor Charles Scicluna fra Vatikanet ifølge avisen The Times.

I alvorlige og klare tilfælde af misbrug af mindreårige kan en biskop nu rent administrativt fratage en præst retten til at være præst uden at skulle gennem en lang kirkelig retssag. Ændringerne i kanonisk ret gælder udelukkende internt i kirken og forholder sig ikke til, hvornår sager om misbrug skal meldes til politiet.

Det gør til gengæld Vatikanets talsmand, jesuitten Fr. Federico Lombardi i National Catholic Reporter: "Revisionen betyder ikke, at præster, der misbruger børn og unge ikke også skal anmeldes til politiet. Det var en beslutning, vi anbefalede i en guide sidste forår," siger han.

Andrew Madden fra Dublin, som blev misbrugt, da han var alterdreng i Irland i 1990'erne, mener også at anmeldelse bør være en fast procedure.

"Det er langt vigtigere end at beslutte, hvorvidt en kriminel præst skal fratages sin præstekjole eller ej. Kirkens interne regler betyder ikke mere end reglerne i din lokale golfklub," siger Andrew Madden til avisen Daily Mail.